

**UCHWAŁA NR XXXII/284/21
RADY GMINY DĄBROWA**

z dnia 26 sierpnia 2021 r.

w sprawie ustanowienia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Dąbrowa na lata 2022-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021r. poz. 1372) oraz art.176 pkt 1 i art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r. poz. 821; zm.: Dz.U. z 2021r. poz. 159, poz. 1006) Rada Gminy Dąbrowa uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Dąbrowa na lata 2022-2024, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dąbrowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Mariusz Konopa

Załącznik do uchwały Nr XXXII/284/21
Rady Gminy Dąbrowa
z dnia 26 sierpnia 2021 r.

*Gminny Program Wspierania Rodziny
na lata 2022-2024
dla Gminy Dąbrowa*



Dąbrowa 2021

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	s.3
2. REGULACJE PRAWNE.....	s.5
3. DIAGNOZA.....	s.6
3.1 Demografia.....	s.6
3.2 Problem bezrobocia.....	s.6
3.3 Pomoc społeczna.....	s.7
3.4. Zespół Interdyscyplinarny	s.18
3.5 Opieka nad małym dzieckiem i opieka pozaszkolna	s.19
4. ADRESACI PROGRAMU.....	s.20
5. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE, REALIZACJA PROGRAMU.....	s.21
6. REALIZATORZY PROGRAMU.....	s.23
7. ANALIZA SWOT.....	s.23
8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	s.26
9. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	s.26
10.PODSUMOWANIE.....	s.26

1. WPROWADZENIE

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024, zwany dalej Programem jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w gminie Dąbrowa od 2019 i powstał w oparciu o Ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzina, jako pierwsze i podstawowe środowisko wychowawcze wpływa na osobowość człowieka, jego życie i rozwój. Dla potomstwa rodzina stanowi naturalne i podstawowe środowisko życia, w którym poprzez właściwe oddziaływanie stymulowany jest rozwój i kształtowana jest tożsamość młodego człowieka. Ważne jest, aby rodziny zapewniały dzieciom przestrzeń do prawidłowego rozwoju. Prawidłowo funkcjonująca rodzina może skutecznie przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom zarówno w okresie dzieciństwa, jak i dojrzewania.

Dynamiczne zmiany w zakresie życia rodzinnego, których współcześnie doświadczamy spowodowały destabilizację niektórych rodzin. Osłabieniu lub zerwaniu uległy więzi rodzinne, co istotnie wpłynęło na strukturę rodziny, jej spójność, pozytywne stosunki pomiędzy jej członkami. Niezależnie od tego, jak funkcjonuje rodzina, czy jest środowiskiem zdrowym i wartościowym moralnie, czy też przejawia wyraźne cechy dysfunkcji, w każdym przypadku kształtuje osobowość dziecka, jego postawę społeczną. **Rodzinie przeżywającej trudności w prawidłowym funkcjonowaniu oraz wypełnianiu obowiązków rodzicielskich należy każdorazowo okazać wsparcie.**

Ważnym jest zatem utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin ukierunkowanego na wzmacnianie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecka i rodziny. W tym celu, zgodnie z art. 176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej opracowano Gminny Program wspierania Rodziny na lata 2022-2024. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą na całej rodzinie. Odpowiedzią na kryzys w rodzinie są różne metody wspierania i interwencji. Realizacja powyższego jest możliwa tylko w dobrze funkcjonującym **systemie wsparcia obejmującym zaangażowanie i współpracę** osób, instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, działalność placówek wsparcia dziennego, pomoc asystentów rodziny, pracowników socjalnych, rodzin wspierających, organizowanie poradnictwa specjalistycznego oraz działalność grup wsparcia.

Z dotychczasowych doświadczeń realizatorów zadań z zakresu wspierania rodziny wynika, że tylko **interdyscyplinarność, tj. skoordynowana współpraca specjalistów,**

otoczenia dziecka i rodziny umożliwia pełne rozpoznanie jej problemów i możliwości oraz adekwatnej do potrzeb, dostępnej w środowisku lokalnym oferty pomocowej.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest strategicznym dokumentem Gminy Dąbrowa mającym na celu **zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie** wykorzystując zasoby gminne.

2. REGULACJE PRAWNE

Podstawą prawną do realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 są następujące akty prawne:

1. Konwencja o Prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 ze zm.);
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 Nr 78 poz.483);
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021r. poz. 1372);
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2020 r. poz. 821 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119);
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.);
9. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin : „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329);
10. Ustawa z dnia 11 lutego 2016r o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.);
11. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 877 ze zm.);
12. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.);
13. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 020 r. poz. 1327 ze zm.);
14. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 021 r. poz. 1082 ze zm.);
15. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 rok o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U z 2020 r. poz. 685).

3. DIAGNOZA

Gmina Dąbrowa zajmuje powierzchnię 113,60 km², tworzy ją 13 sołectw: Chróścina, Ciepelowice, Dąbrowa, Karczów, Lipowa, Mechnice, Narok, Niewodniki, Nowa Jamka, Prądy, Siedliska, Skarbiszów, Żelazna.

3.1 Demografia

W gminie Dąbrowa na dzień 31 grudnia 2020 r. zameldowanych było 8 117 osób, z czego 4 144 stanowiły kobiety, a 3 973 mężczyźni. Można zauważyć, że maleje liczba ludności zamieszkujących Gminę, co spowodowane jest między innymi ujemnym przyrostem naturalnym oraz coraz większą emigracją zarobkową.

Jak wynika z poniższej tabeli wzrasta liczba ludności w wieku poprodukcyjnym, co oznacza, że społeczeństwo Gminy starzeje się.

Tabela nr 1 . Ludność Gminy Dąbrowa w latach 2018-2020.

Dane	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Ludność	8 104	8 135	8 117
- w tym kobiety	4 131	4 158	4 144
- w tym mężczyźni	3 973	3 977	3 973
Ludność w wieku			
- przedprodukcyjnym	1 460	1 414	1 421
- produkcyjnym	5 380	5 497	5 447
- poprodukcyjnym	1 264	1 224	1 249
Urodzenia żywe	68	64	56
Zgony	77	71	106

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Dąbrowie.

3.2 Problem bezrobocia

Bezrobocie leży u podstaw wielu problemów społecznych. Długotrwałe bezrobocie związane jest z obniżeniem standardu materialnego życia bezrobotnego, jak i całej jego rodziny. Porównując dane z roku 2019 do 2020 widoczna jest tendencja wzrostowa liczby osób bezrobotnych.

Nadal na terenie Gminy bezrobocie jest głównym czynnikiem ubóstwa rodzin, które najczęściej korzystają ze wsparcia pomocy społecznej. Niesie ono za sobą nie tylko niedostatek,

ale też negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Często prowadzi do zachowań aspołecznych w rodzinie, nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu życia, potrzeb bytowych. W konsekwencji następuje odstępianie od reguł działania społecznego oraz nie radzenie sobie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W rodzinach dysfunkcyjnych często występuje alkohol, złe warunki socjalno – bytowe, problemy w zakresie opieki nad dziećmi. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki i nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny.

Tabela nr 2 . Bezrobotni zarejestrowani gm. Dąbrowa w latach 2018-2020.

Dane	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Ogólna liczba bezrobotnych, w tym:	200	153	184
Kobiety	113	83	92
Mężczyźni	87	70	92
Stopa bezrobocia	3,7%	2,9 %	3,5 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Dąbrowie.

3.3 Pomoc społeczna

Ustawa o pomocy społecznej definiuje pomoc społeczną. Zgodnie z art. 2.1. powyższej ustawy: „*Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości*”.

Zauważalna jest tendencja wzrostowa w liczbie rodzin objętych usługami społecznymi Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie. Wynika, to z faktu złożonych problemów występujących w rodzinach z terenu Gminy.

Tabela nr 3 . Liczba osób objętych usługami społecznymi gm. Dąbrowa w latach 2019-2020.

Dane	2019 rok	2020 rok
Liczba osób objętych usługami społecznymi	870	900
Liczba udzielonych usług	6737	7000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Dąbrowie.

Zadania określone ustawą o świadczeniach rodzinnych obejmują w szczególności przyznawanie oraz wypłatę niżej wymienionych świadczeń:

- zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami tj.:

- 1) urodzenia dziecka;
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
- 3) samotnego wychowywania dziecka;
- 4) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej;
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego;
- 7) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

- świadczeń opiekuńczych (zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych);

- zasiłków dla opiekuna,

- jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,

- świadczeń rodzicielskich.

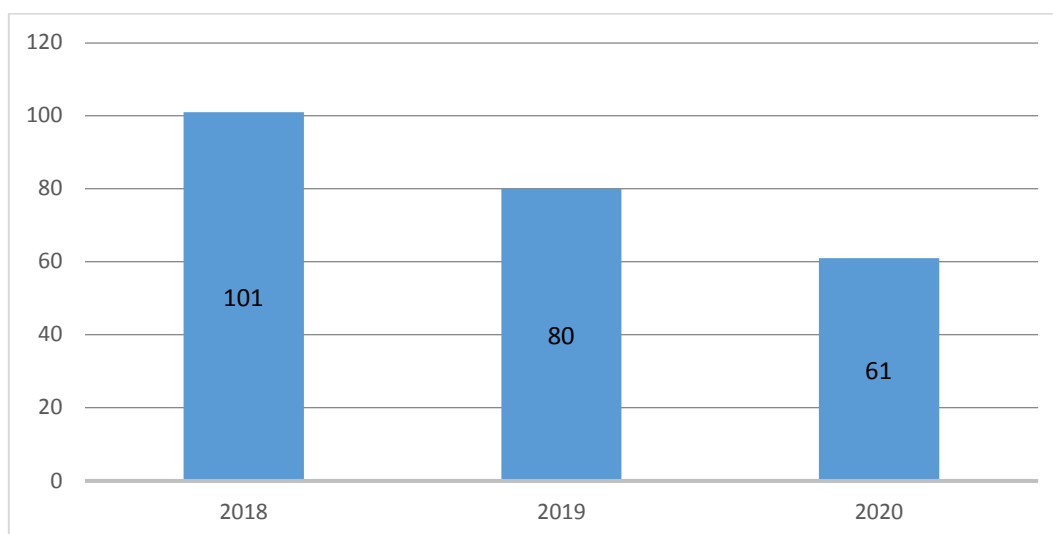
Ponadto wypłacane są świadczenia określone ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawą o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Tabela nr 4. Wybrane rodzaje pomocy udzielanej przez OPS w Dąbrowie w latach 2018-2020.

Rozdział	Rodzaj świadczeń	Liczba wydanych decyzji / Liczba osób	Liczba wydanych decyzji / Liczba osób	Liczba wydanych decyzji / Liczba osób
		2018 rok	2019 rok	2020 rok
85501	Świadczenia wychowawcze 500+	589/620	876/1240	116/1300
85502	Świadczenia społeczne- zasiłki rodzinne	226/275	175/248	133/179
85502	Świadczenia społeczne- świadczenia opiekuńcze(ZP, SP, SZO)	43/95	13/99	25/103
85502	Świadczenia opiekuńcze- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	46/46	43/43	29/29
85502	Świadczenia społeczne- Za Życiem	1/1	1/1	3/3
85502	Świadczenia społeczne- zasiłek dla opiekuna	0/2	0/1	0/1
85502	Świadczenia społeczne- rodzicielskie	8/8	5/5	7/7
85502	Świadczenia społeczne- fundusz alimentacyjny	18/28	15/25	13/21
85504	Świadczenia Społeczne- świadczenie dobry start 300+	596/840	621/858	646/870

W analizie porównawczej roku 2018 do 2020 obserwuje się tendencję spadkową liczby wydanych decyzji dotyczących zasiłków rodzinnych, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Na uwagę zasługuje liczna grupa beneficjentów rządowego programu „Dobry Start”, który funkcjonuje od roku 2018. Na podobnym poziomie utrzymuje się liczba wydawanych decyzji odnośnie świadczeń rodzicielskich. Widoczna jest tendencja wzrostowa dotycząca liczby osób otrzymujących świadczenie wychowawcze 500+.

Wykres nr 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej OPS w Dąbrowie w latach 2018-2020.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Dąbrowie.

Powyższy wykres przedstawia spadek liczby rodzin korzystających z pomocy finansowej OPS w Dąbrowie. Wynikać to może z poprawy warunków bytowych, spadku poziomu bezrobocia oraz faktu, że w starzejącym się społeczeństwie mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym otrzymują wypracowane przez siebie świadczenia i nie kwalifikują się do korzystania z zasiłków wypłacanych przez OPS w Dąbrowie.

Ośrodek wspiera finansowo osoby nie mogące podjąć zatrudnienia wypłacając im zasiłek stały. Na przestrzeni lat wśród dominujących powodów korzystania ze świadczeń pomocy społecznej znajdują się 4 przesłanki: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność.

Z danych statystycznych ośrodka wynika, iż na przełomie lat 2018-2020 liczba rodzin z dziećmi objęta pomocą finansową z pomocy społecznej spada tj. 21 rodzin w roku 2018, 17 rodzin w roku 2019 oraz 11 rodzin w roku 2020.

Tabela nr 5. Wybrane świadczenia pieniężne wypłacanej przez OPS w Dąbrowie w latach 2018-2020.

Rozdział	Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie/ kwota świadczenia w 2018 r.	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie/ kwota świadczenia w 2019 r.	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie/ kwota świadczenia w 2020 r.
85202	Opłata za pobyt w DPS	18/ 491 113,30 zł	20/ 519 966,38 zł	21/ 524 650,04 zł
85213	Składki zdrowotne	16/ 19 145,27 zł	23/ 12 249,36 zł	20/ 9 340,54 zł
85214	Zasiłki celowe	62/ 40 659,88 zł	62/ 44 668,51 zł	46/ 21 314,63 zł
w tym	Zdarzenie losowe	1/ 2 000,00 zł	2/ 12 000,00 zł	1/ 800,00 zł
85203	Schronienie	4/ 7 421,53 zł	6/ 27 973,00 zł	4/ 13 981,00 zł
85214	Zasiłki okresowe	33/ 54 591,50 zł	35/ 46 767,16 zł	20/ 40 097,74 zł
85216	Zasiłki stałe	17/ 105 878,55 zł	24/ 143 528,74 zł	20/ 111 250,21 zł
85228	Usługi opiekuńcze (PKPS)	3/ 63 536,00 zł	5/ 86 241,60 zł	4/ 96 301,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Dąbrowie.

W powyżej tabeli zauważalny jest wzrost liczby osób przebywających w DPS natomiast wydatki na usługi opiekuńcze utrzymują się na podobnym poziomie. Zauważalny jest wzrost kwot wypłacanych świadczeń, co jest spowodowane podwyższeniem kwot świadczeń oraz wzrostem cen usług dotyczących odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej, schroniskach czy świadczonych usług opiekuńczych. Zmniejszenie liczby osób korzystających z zasiłku stałego, okresowego oraz celowego jest spowodowane polepszającą się sytuacją materialną rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego i sytuacją na rynku pracy oraz przede wszystkim podejmowanymi nowymi działaniami Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz mieszkańców Gminy Dąbrowa.

Beneficjenci, którzy korzystają z pomocy OPS w Dąbrowie to osoby głównie biernie zawodowo, ubogie i niepełnosprawne, a także nie radzące sobie w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego. Istotną rolę w działalności odgrywa praca socjalna. Obserwuje się tendencję wzrostową liczby osób i rodzin wymagających wyłącznie pracy socjalnej. Wynika to z faktu, że problemy w rodzinie coraz

częściej są złożone i rodziny nie radzą sobie z ich rozwiązywaniem. Często te rodziny zgłaszają się same do pracowników socjalnych po wsparcie, ale zdarza się, że inne osoby z najbliższego środowiska zgłaszają ten problem i w ramach działań interwencyjnych pracownicy socjalni udzielają wsparcia rodzinie.

Dodatkową formą pomocy i wsparcia skierowana do dzieci i młodzieży oraz osób bezdomnych jest finansowanie posiłków wydawanych w jednostkach oświatowych i schroniskach.

Tabela nr 6. Pomoc udzielana w latach 2019-2020 w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Rok 2019

<i>Świadczenie</i>	<i>Liczba osób objęta programem</i>	<i>Środki Własne</i>	<i>Dotacja</i>	<i>Razem</i>
<i>Zasiłek na żywność</i>	42	7 344,00zł	11 016,00zł	18 360,00zł
<i>Posiłki</i>	20	4 701,60zł	6 131,00zł	10 832,60zł
<i>Razem Program</i>	62	12 045,60zł	17 147,00zł	29 192,60zł

Rok 2020

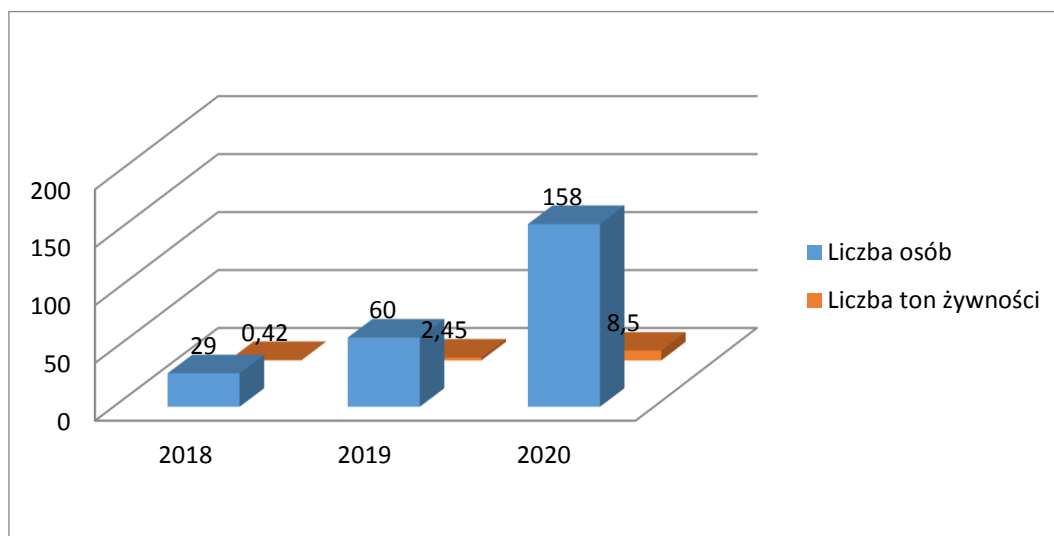
<i>Świadczenie</i>	<i>Liczba osób objęta programem</i>	<i>Środki Własne</i>	<i>Dotacja</i>	<i>Razem</i>
<i>Zasiłek na żywność</i>	49	6 508,00 zł	9 762,00 zł	16 270,00 zł
<i>Posiłki</i>	7	1 643,80 zł	2 465,70 zł	4 109,50 zł
<i>Razem Program</i>	56	8 151,80 zł	12 227,70 zł	20 379,50 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Dąbrowie.

Na przestrzeni dwóch ostatnich lat liczba dzieci objętych dożywianiem w szkole spadła zaś liczba osób korzystających z zasiłku na żywność wzrosła. Można sądzić, że wywołane jest to poprawą poziomu życia mieszkańców Gminy Dąbrowa ale przede wszystkim zawieszonymi zajęciami dydaktycznymi w szkołach z powodu ogłoszonego stanu epidemicznego COVID-19.

Dobre rezultaty przynosi współpraca z Bankiem Żywności w Opolu w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. W 2020 r. objętych było pomocą żywnościową 158 mieszkańców gminy, zostały wydane 863 paczki żywnościowe tj. 8,5 ton żywności.

Wykres nr 2. Liczba osób objęta ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa w latach 2018-2020.



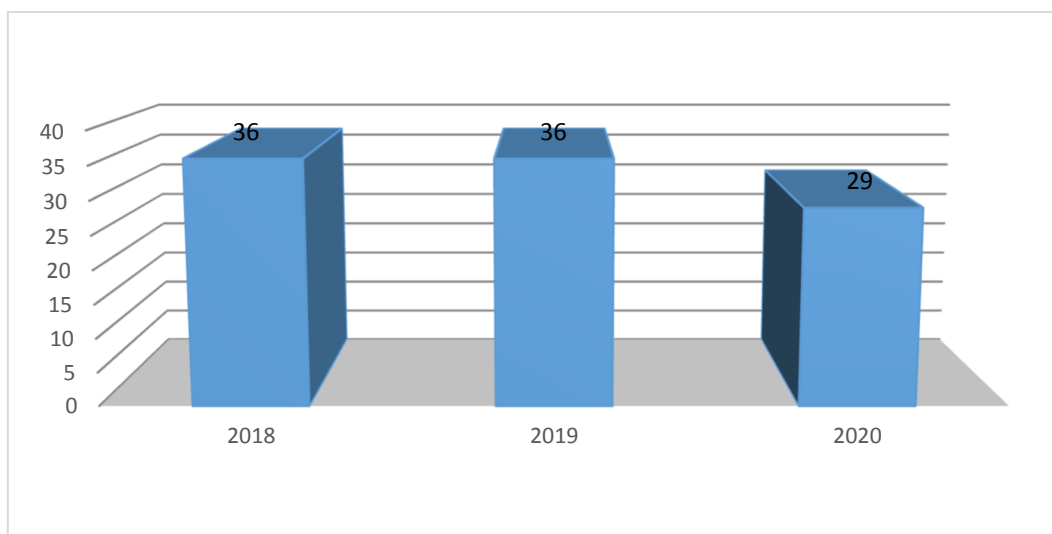
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Dąbrowie.

Pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów. Problemy społeczne w gminie Dąbrowa rozwiązuje przede wszystkim przez Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Urzędem Gminy Dąbrowa, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Jednostkami Oświatowymi, Zakładami Opieki Zdrowotnej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Interdyscyplinarnym, Sądem Rejonowym, Prokuraturą Rejonową, Powiatowym Urzędem Pracy.

Ośrodek Pomocy Społecznej oferuje pomoc osobom bezrobotnym bez prawa do zasiłku w formie oferowanych prac społecznie użytecznych. Prace społecznie użyteczne są rodzajem wsparcia dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, równocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, uczestniczących w kontraktach socjalnych lub projektach socjalnych. Organizowane są na terenie Gminy i obejmują m.in. prace porządkowe oraz prace wspomagające w wyznaczonych placówkach. Prace wykonywane są od marca do końca listopada w wymiarze 40 godzin miesięcznie. Poniższy wykres przedstawia, że liczba osób

podejmujących prace społecznie użyteczne w roku 2020 spada , co jest związane z ogłoszonym stanem epidemicznym COVID-19 a w konsekwencji z brakiem możliwości realizowania ww. prac. Poprzez wykonywanie swoich zadań bezrobotni mają możliwość aktywizacji zawodowej, jednak równie ważnym aspektem jest możliwość integracji społecznej poprzez wyjście z domu, nauczenie współpracy z innymi lub budowanie poczucia własnej wartości.

Wykres nr 3. Liczba osób podejmujących prace społecznie użyteczne na terenie Gminy Dąbrowa w latach 2018-2020.

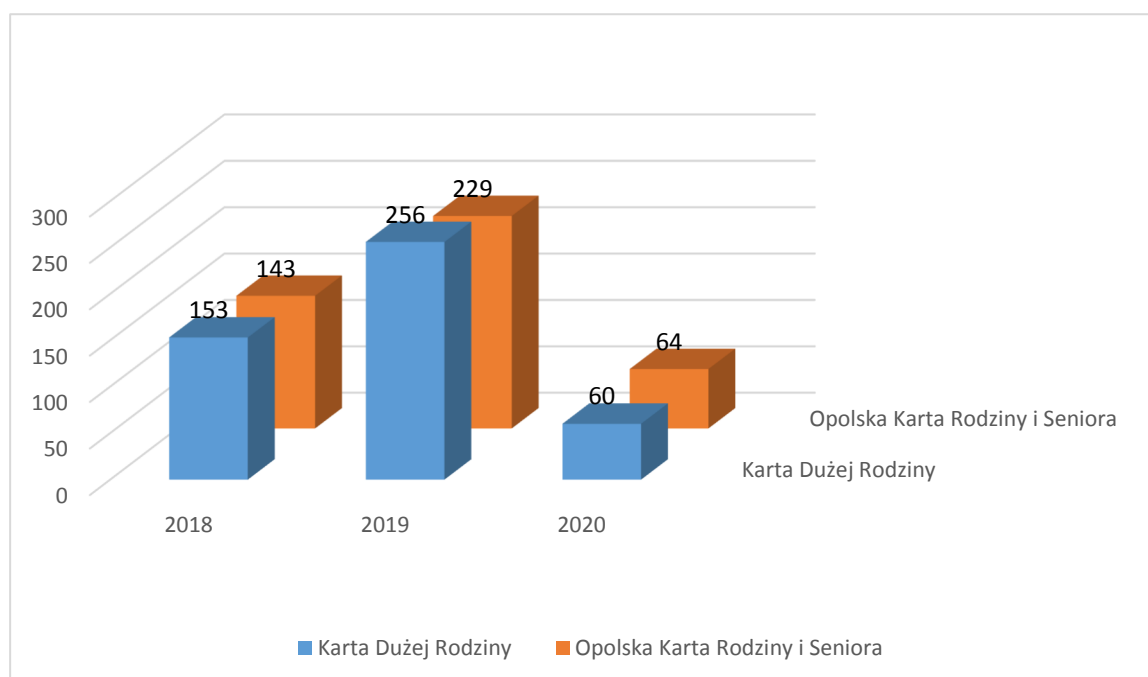


Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Dąbrowie.

Ośrodek Pomocy Społecznej wydaje *Kartę Dużej Rodziny* jak i również *Opolską Kartę Rodziny i Seniora*, która jest jednym z narzędzi w ramach Programu „Opolskie dla Rodziny”. Pomaga to budować przyjazny klimat dla rodzin i seniorów poprzez wprowadzenie możliwości korzystania ze zniżek w opłatach za usługi publiczne, głównie w instytucjach podległych jednostkom samorządowym, jak również w innych podmiotach publicznych oraz podmiotach prywatnych.

Poniższy wykres przedstawia liczbę wydanych kart mieszkańcom Gminy Dąbrowa.

Wykres nr 4. Liczba wydanych kart przez OPS w Dąbrowie w latach 2018-2020.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Dąbrowie.

Ośrodek zatrudnia jednego asystenta rodziny w zadaniowym systemie pracy. Elastyczny czas pracy asystenta pozwala być z rodziną zgodnie z jej potrzebami. Rolą asystenta rodziny jest niesienie pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z małoletnimi dziećmi.

Ma on na celu wsparcie rodzin z problemami wychowawczymi, ale także zmianę systemu opieki nad dziećmi, które pozbawione są opieki rodziców. Aktualnie zgodnie z ustawą asystent może mieć pod opieką nie więcej niż 15 rodzin w jednym czasie. Poniższa tabela wykazuje, że liczba rodzin korzystająca ze wsparcia asystenta rodziny utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Tabela nr 7. Liczba rodzin i dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2018-2020.

Liczba rodzin i dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba rodzin	10	9	10
Liczba dzieci w rodzinie	11	21	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Dąbrowie.

Współpraca z asystentem rodziny, poza sytuacjami kiedy obowiązek ten nakłada sąd, jest dobrowolna i następuje po podpisaniu deklaracji o współpracy. Czas współpracy jest różny w zależności od występujących problemów i determinacji rodziny, aby problemy te przezwyciężyć. Obserwuje się, że okres współpracy z asystentem wydłuża się z uwagi na mnogość problemów występujących w środowiskach.

Pomimo działań instytucji wspierający rodzinę na mocy postanowienia sądu małoletnie dzieci są odbierane rodzicom biologicznym i umieszczane w pieczy zastępczej. Zgodnie z art.176 pkt 5 i art.191 ust.8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek w imieniu Gminy w latach 2018-2020 roku współfinansował pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela nr 8. Liczba dzieci i koszt umieszczenia ich w pieczy zastępczej w latach 2018-2020.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i koszt Gminy Dąbrowa	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Liczba dzieci	13	16	15
Koszt Gminy Dąbrowa w utrzymaniu dzieci w pieczy zastępczej	82 831,93	96 980,73	116 322,30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Dąbrowie.

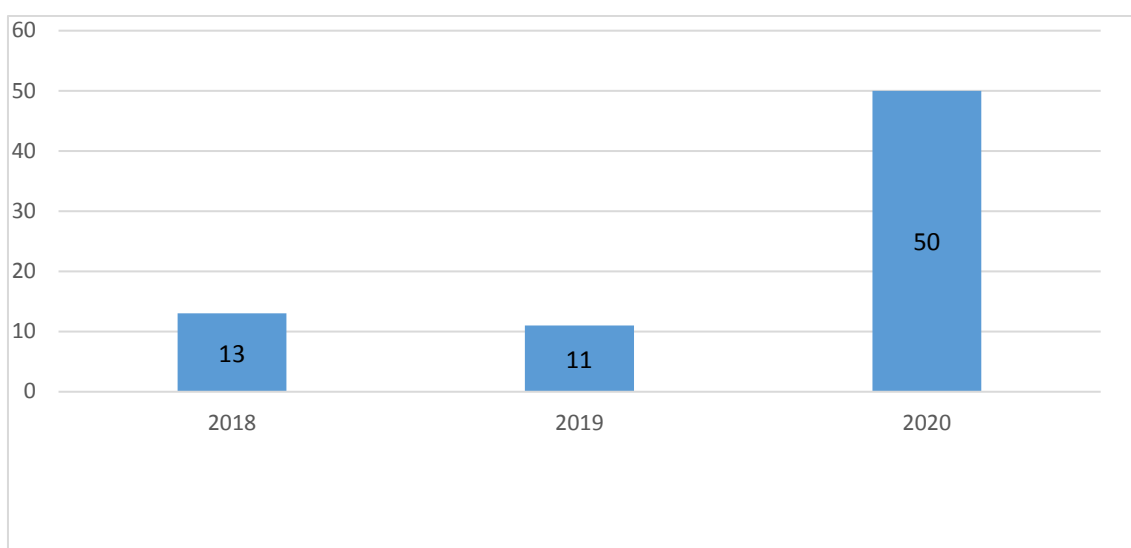
Tabela wskazuje na podobną liczbę umieszczonych dzieci w pieczy zastępczej, zaś koszt Gminy w utrzymaniu dzieci znacznie wzrasta. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi koszty za dziecko w wysokości 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w drugim roku 30% a w następnych latach 50% .

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbrowie działa **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Celem Komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Zadania GKRPA:

- podejmowanie działań mających na celu zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych współuzależnionych,

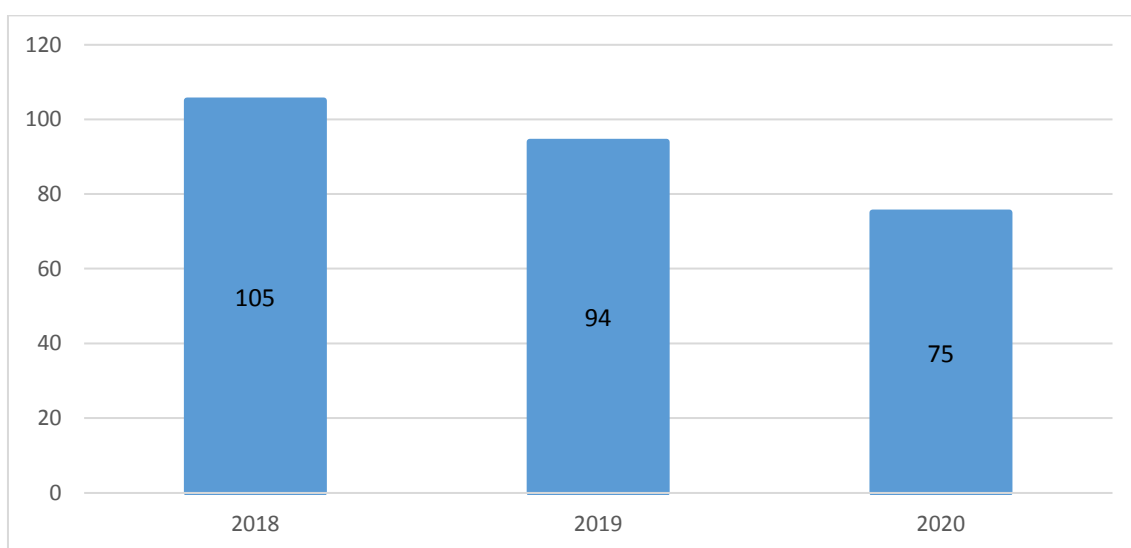
- udzielanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychospołecznej i prawnej,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- podejmowanie działań na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu,
- współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi w rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Wykres nr 5. Liczba rodzin objętych wsparciem Punktu Konsultacyjnego.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Dąbrowie.

Wykres nr 6. Liczba udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjnym



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Dąbrowie.

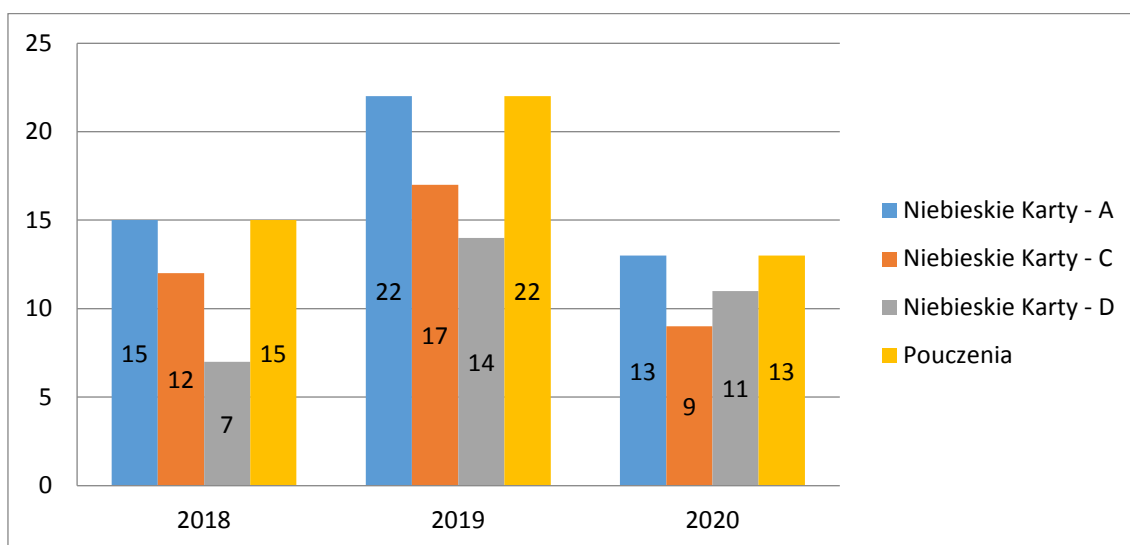
Dane zawarte w powyższych wykresach wskazują, że wzrasta liczba rodzin objętych wsparciem w punkcie konsultacyjnym zaś liczba udzielonych porad spada.

3.4. Zespół Interdyscyplinarny

Od stycznia 2012 roku na terenie gminy działa Zespół Interdyscyplinarny, którego członkami są przedstawiciele różnych instytucji m.in.: OPS, Policji, organizacji pozarządowej (Caritas), Oświaty, Sądu oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą. Konieczne jest opracowywanie i realizacja indywidualnych planów pomocy i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, a następnie monitorowanie sytuacji w tych rodzinach. Do zadań zespołu należy również dokumentowanie podejmowanych działań, a także ich efektów.

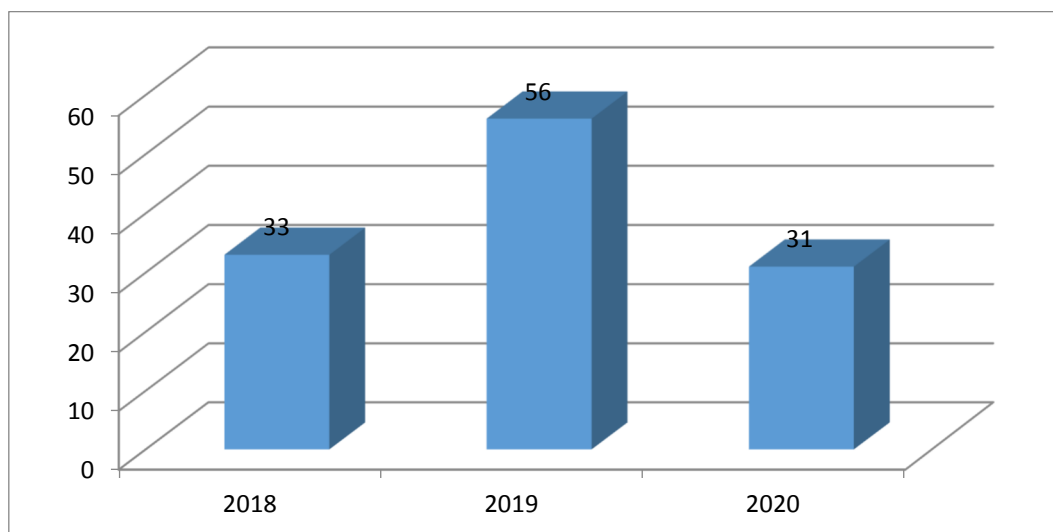
Poniższy wykres obrazuje liczbę rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, w roku 2020 można zauważyć znaczny spadek liczby procedur NK w rodzinach, co za tym idzie nastąpił regres liczby posiedzeń grup roboczych i spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. Ma to związek z prowadzoną aktywną profilaktyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Dąbrowa.

Wykres nr 7. Liczba sporządzonych „ Niebieskie Karty” w latach 2018-2020.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Dąbrowie.

Wykres nr 8. Liczba posiedzeń Grup Roboczych w latach 2018-2020.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Dąbrowie.

Działania Ośrodka na rzecz dziecka i rodziny realizowane są w oparciu o stałą współpracę z policją, sądem, pedagogami szkół podstawowych w celu rozwiązywania problemów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą. W zakresie działań na rzecz rodzin funkcjonariusze podejmują interwencje w zakresie przemocy w rodzinie. Należy podkreślić, iż w 2020 r. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadził autorską gminną kampanię w okresie od października – grudnia na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie pn. „**STOP Przemocy**” w **Gminie Dąbrowa**, podczas której mieszkańcy mieli możliwość kontaktu ze specjalistami, mogli uzyskać poradę i pomoc. W tym czasie były pełnione dyżury przez specjalistów którzy prowadzili kampanie informacyjną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz alkoholizmowi, jak i również działania w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych.

3.5. Opieka nad małym dzieckiem i opieka pozaszkolna

Gmina Dąbrowa wspiera rodziny zagrożone lub przeżywające trudności, w szczególności w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych, poprzez działania profilaktyczne i pomocowe. Kwestia dziecka w polityce społecznej traktowana jest w sposób szczególny, działalność na rzecz dzieci skupia się przede wszystkim na ochronie ich praw i wyrównywaniu ich szans życiowych poprzez ułatwienie między innymi dostępu do oświaty, wypoczynku oraz ochrony w obliczu różnych zagrożeń.

W ramach oferty skierowanej do rodzin, dzieci i rodzice korzystają m.in. z poradnictwa specjalistycznego, oferty Punktu Konsultacyjnego, oferty zajęć w świetlicach wiejskich czy też dożywiania w szkołach itp. Aktualnie na terenie gminy funkcjonuje żłobek, który zapewnia 30 miejsc oraz 5 przedszkoli (jedno niepubliczne) dysponującymi 338 miejscami, 14 świetlic w tym: 3 przyszkolnych i 11 wiejskich.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Opolu od czerwca 2018 roku rozpoczął realizację projektu „Blżej rodziny i dziecka” - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – II edycja. W ramach projektu na terenie Gminy funkcjonuje placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. Wychowawca prowadzi zajęcia z dziećmi przy świetlicach wiejskich na terenie Gminy Dąbrowa. Zadaniem wychowawcy podwórkowego jest animacja czasu wolnego dzieci i młodzieży, inicjonowanie działań mających na celu naukę młodego pokolenia umiejętności społecznych, prawidłowej komunikacji oraz pozytywnych relacji w rodzinie, szkole, grupie rówieśniczej i środowisku lokalnym. W ramach zajęć z wychowawcą podwórkowym organizowane są także bezpłatne wycieczki edukacyjno – rekreacyjne mające na celu atrakcyjne spędzanie wolnego czasu uczestników projektu połączonego z nauką.

W założeniach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 dla Gminy Dąbrowa jest propagowanie bezpłatnej oferty organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży proponowanej przez świetlice, jako dobrej praktyki wzmacniającej pozytywne oddziaływanie na małych odbiorców oraz dostęp do nieodpłatnych atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego.

4. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 skierowany jest do rodzin z terenu Gminy Dąbrowa, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz rodzin, w których wychowuje się dziecko u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny które są spowodowane w głównej mierze niezaradnością życiową związaną z problemami

opiekuńczo – wychowawczymi oraz uzależnieniami przyczyniają się do powstania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w takim środowisku. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych, izolacji społecznej oraz wchodzenia w konflikt z prawem.

5. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE, REALIZACJA PROGRAMU

Celem głównym Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 dla Gminy Dąbrowa jest: **Pomoc rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.**

Cele szczegółowe programu to:

1) Prowadzenie stałej diagnozy środowisk rodzinnych:

- a) rozpoznawanie sytuacji rodzin w Gminie;
- b) analizowanie przyczyn kryzysów i problemów w rodzinie;

2) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny:

- a) zapewnienie pomocy materialnej rodzinom wymagającym wsparcia, w tym rodzinom wspierającym;
- b) realizacja „Programu pomoc państwa w zakresie dożywiania”;
- c) pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów „Stypendia szkolne”;
- d) organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
- e) realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych – „Karta Dużej Rodziny”, „Opolska Karta Rodziny i Seniora”;
- f) rozwój oferty ogólnodostępnych zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży;
- g) prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę podwórkowego;
- h) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

3) Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym, aby mogły pełnić właściwie funkcje opiekuńczo – wychowawcze:

- a) pomoc w dostępie rodzinom przeżywających trudności do konsultacji specjalistycznych: – Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Poradni Terapeutycznej, Poradni Uzależnień i Współzależnień od Alkoholu itp.,
- b) wspieranie kobiet w ciąży i rodzin zgodnie z ustawą z 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”;

- c) zabezpieczenie pomocy specjalistycznej;
- d) zapewnienie pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi;
- e) monitorowanie sytuacji rodzin z problemem bezradności opiekuńczo – wychowawczych po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny;
- f) rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów rodzin;
- g) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zamieszkałego na terenie Gminy;

4) Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej:

- a) współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej;
- b) udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej;
- c) interdyscyplinarne działania zapobiegające umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, w tym pomoc: socjalna, poradnictwo prawne, rodzinne, itp.;

5) Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących, w szczególności poprzez:

- a) współpraca z przedstawicielami poszczególnych instytucji poprzez monitorowanie rodzin zagrożonych dysfunkcjami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych;
- b) profilaktyka zapobiegania powstawania sytuacji kryzysowych i edukacja rodzin w zakresie rozwiązywania konfliktów;

6) Zapewnienie bezpieczeństwa rodzinom- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji funkcji rodziny:

- a) udzielanie rodzinom z dziećmi będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy w formie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych;
- b) udzielanie świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+”;
- c) pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w podręczniki i artykuły szkolne;
- d) świadczenie pomocy finansowanej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej;
- e) zapewnienie poradnictwa rodzinnego: psychologicznego, pedagogicznego, w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, grupowej i rodzinnej dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze;
- f) pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi;
- g) świadczenie pracy socjalnej rodzinom;

h) zapewnienie pomocy rodzinom asystenta rodziny;

7) Wsparcie kadry zajmującej się pomocą na rzecz rodziny:

a) szkolenie kadry profesjonalnie pomagającej rodzinie -dot. instytucji i organizacji zajmujących się wspieraniem rodziny, w tym asystenta rodziny;

b) wspieranie osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem poprzez systematyczne podnoszenie kwalifikacji w zakresie pracy z rodziną oraz udział w superwizjach zewnętrznych.

6. REALIZATORZY PROGRAMU

Odpowiedzialnym za realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie oraz instytucje zawodowo zajmujące się wspieraniem i pomocą rodzinom z terenu Gminy Dąbrowa. Ich współdziałanie umożliwia stworzenie spójnej i wielowymiarowej postawy do zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom w środowisku rodzinnym.

7. ANALIZA SWOT

Opracowana diagnoza, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze wsparcia rodziny umożliwiły sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu wsparcia rodziny w Gminie Dąbrowa.

ANALIZA SWOT	
MOCNE STRONY S (Strengths)	SŁABE STRONY W (Weaknesses)
- dobra współpraca z samorządem gminnym instytucji działających na rzecz wsparcia rodziny, - współdziałanie instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny, - systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, dzielnicowego, pedagogów,	- mała świadomość i wiedza społeczna na temat wspierania rodziny i pieczy zastępczej, - problemy ekonomiczne rodzin, - niska świadomość w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych, - niechęć do udziału w zajęciach edukacyjnych, grupach wsparcia i innych inicjatywach integracyjnych podnoszących kompetencje,

<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie rodzin w codziennym funkcjonowaniu poprzez wsparcie asystenta rodziny, - prowadzenie Punktu Konsultacyjnego, - aktywnie działające na rzecz rodzin i dzieci organizacje pozarządowe na terenie gminy, - funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego na terenie Gminy oraz opiekunów dziennych, - realizacja programów osłonowych, profilaktycznych oraz rządowych, - wykwalifikowana kadra pomocy społecznej, - znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, - spadek bezrobocia wśród mieszkańców gminy, - spadek liczby osób objętych pomocą społeczną. 	<ul style="list-style-type: none"> - niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewyżnianiu sytuacji kryzysowych, - brak wystarczających miejsc pracy na terenie Gminy, - uzależnienie od pomocy społecznej, - długoterminowe korzystanie z finansowych form pomocy społecznej, - niewystarczający dostęp do poradnictwa specjalistycznego, psycholog, psychiatra dziecięcy, terapia rodzin, - niewystarczający zasób lokali mieszkalnych z przeznaczeniem na lokale socjalne, komunalne dla rodzin potrzebujących.
<p>SZANSE O (Opportunities)</p>	<p>ZAGROŻENIA T (Threats)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - aktywność samorządu gminy w osiągnięciu standardów ustalonych zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - umieszczenie dzieci poza rodziną tylko w skrajnych sytuacjach, - szybki powrót dzieci do domów rodzinnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - postrzeganie OPS jako instytucji udzielającej jedynie pomocy finansowej, - narastający problem zachowań ryzykownych u dzieci i młodzieży, w tym również uzależnienia behawioralne, - złożoność problemów rodzin, - degradacja wartości rodzinnych - międzygeneracyjne dziedziczenie uzależnienia od pomocy społecznej,

<ul style="list-style-type: none"> - wzrost świadomości i wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców, - aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych, - wzrost świadomości jaką wartość niesie za sobą rodzina, - zwiększenie kompetencji kadr odpowiedzialnych za wspieranie rodzin z dziećmi, - rozwój pracy socjalnej z rodzinami i dziećmi, - zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia rodziny i dziecka, - możliwość pozyskania środków finansowych zewnętrznych - współpraca pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego, organizacjami. 	<ul style="list-style-type: none"> - niechęć do współpracy (brak zgody na asystenta rodziny), - niskie kompetencje opiekuńczo – wychowawcze rodzin, - występowanie negatywnych zjawisk społecznych takich jak: agresja, przemoc w rodzinie, uzależnienia od alkoholu, - wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży - występowanie zjawiska osłabienia autorytetu rodziny i więzi międzypokoleniowych, - występowanie zjawiska przerzucania odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne podmioty i instytucje, - brak zainteresowania rodziców problemami dziecka i formą spędzania przez nie wolnego czasu, - bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, roszczeniowość postaw.
---	--

Źródło: Opracowanie własne.

Powyższa analiza SWOT została skonstruowana w oparciu o stan wiedzy i doświadczenie pracowników OPS w Dąbrowie oraz osób zajmujących się pomocą w rodzinie. Ciągły monitoring spraw związanych z pomocą społeczną, znajomość występowania problemów i tematyki związanej z szeroko rozumianą polityką prorodzinną i społeczną pozwoliło na wyodrębnienie przedstawionych w analizie słabych i mocnych stron, jak również szans i zagrożeń. Z analizy SWOT wynika, że posiadane zasoby powinny stanowić solidną podstawę do skutecznych działań w przyszłości i wyznaczają kierunki działań na kolejne lata.

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Środki na realizację zadań zaplanowanych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 dla Gminy Dąbrowa zabezpieczone zostaną w budżecie gminy. Program sfinansowany zostanie ze środków własnych gminy, a także ze środków zewnętrznych.

9. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 dla Gminy Dąbrowa jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie on realizowany przy współpracy lokalnego samorządu, instytucji i innych podmiotów zajmujących się pracą na rzecz rodziny. Program stanowi dokument określający cele i zadania, tak więc wymaga oceny i weryfikacji efektywności realizacji poszczególnych zadań. Monitoring Programu będzie polegał na corocznym gromadzeniu i analizie informacji o stanie jego realizacji. Zebrane dane pozwolą na kontrolę postępu lub w razie potrzeby podjęcie działań korygujących. Obszarem monitorowania Programu będą wyznaczone zadania zgodnie z wyznaczonymi celami szczegółowymi. Odpowiedzialnym za realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie. Informacje z realizacji Programu wraz ze wskazaniem potrzeb będą zawierane w corocznym sprawozdaniu.

10. PODSUMOWANIE

Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin i poprawy jakości życia rodzin z Gminy Dąbrowa.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a w rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Wspieranie rodzin zakłada, że przy pomocy osób z zewnątrz, rodzina będzie w stanie przezwyciężyć sytuację kryzysową.

Zadania określone w programie będą realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dziecka i rodziny przy współpracy instytucji i podejmowaniu skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu Gminy Dąbrowa.